

en omfattende dagsorden, hvor det strategiske koncept indgår som et blandt flere elementer.

Det strategiske koncept bliver ikke det eneste offentligt tilgængeligt dokument, som vedtages på topmødet. Foruden den traditionelle topmødeerklæring er det forventningen, at NATO's stats- og regeringschefer vil vedtage et såkaldt vision statement, et visionspapir for NATO's rolle i det 21. århundrede. Der bliver tale om et kortfattet og forhåbentlig let tilgængeligt dokument, som vil præsentere NATO's bidrag til skabelse og sikring af fred og stabilitet også i fremtiden, og jeg forventer, at betydningen af et stadig tættere samarbejde mellem NATO og EU og mellem NATO og OSCE vil blive understreget. Det er i et tæt, løbende samspil mellem disse organisationer, at kimen til et mere fredeligt og stabilt Europa ligger.

Topmødet som helhed vil komme til at handle om det nye NATO. Det forhold, at Polen, Tjekkiet og Ungarn i Washington for første gang deltager i et møde på politisk niveau som fuldgyldige medlemmer, er i sig selv udtryk for et nyt NATO – et NATO, der aktivt bidrager til at skabe et stabilt, helt og udelte Europa.

Gennem NATO er der siden Murens fald skabt en række tætte samarbejdsrelationer på tværs af de tidligere skillelinjer i Europa. Det er bl.a. sket gennem partnersamarbejdet med mere end 25 central- og østeuropæiske lande, skabelse af særlige samarbejdsfora for Rusland og Ukraine og ikke mindst gennem den fortsatte udvidelsesproces. Ikke kun Polen, Tjekkiet og Ungarn står umiddelbart foran optagelse, men det er også fastslået, at flere lande på længere sigt vil følge efter. Ikke mindst Danmarks indsats har betydet, at medlemsperspektivet er fastholdt for de ansøgerlande, der ikke kom med i første omgang.

På Madrid-topmødet i juli 1997 udtalte NATO-landenes stats- og regeringschefer, at alliancen i de kommende år forventer at invitere flere lande, som har viljen og evnen til at påtage sig ansvaret for og forpligtelserne af et medlemskab. I Madrid blev det samtidig besluttet at gennemgå udvidelsesprocessen allerede på Washington-topmødet. Der vil næppe blive udstedt yderligere invitationer allerede til april, men der vil alligevel være gode muligheder for at træffe beslutninger på topmødet om en række foranstaltninger, som kan sikre en effektiv fortsættelse af udvidelsesprocessen.

Fra bl.a. dansk side er der stillet forslag om en særlig pakke af aktiviteter for ansøgerlande-

ne med henblik på at give disse lande bedre muligheder for at forberede et fremtidigt medlemskab; det gælder også for de baltiske lande. Jeg er overbevist om, at netop de baltiske lande vil vide at drage nytte af sådanne muligheder og dermed fortsætte processen hen mod et stadig tættere forhold til NATO, og Danmark vil fortsætte med at støtte de baltiske lande i disse bestræbelser med NATO-medlemskab som målsætning.

Også partnersamarbejdet med central- og østeuropæiske lande vil blive udbygget i de kommende år; bl.a. ventes et oprindeligt dansk forslag om at skabe et politisk-militært rammedokument for partnerlandenes inddragelse i NATO-ledede PfP-operationer at blive vedtaget på andendagen, hvor NATO og partnerlandene i EAPC – Det Euro-Atlantiske Partnerskabsråd – vil drøfte partnersamarbejdets fremtid. Herigennem skabes mulighed for yderligere inddragelse af partnerlandene i planlægning og gennemførelse af sådanne operationer, og fredsstøttende operationer uden for NATO's område vil i fremtiden efter al sandsynlighed foregå med aktiv inddragelse af partnerlande. Det har vi allerede set i den NATO-ledede SFOR-operation i Bosnien.

Et andet dansk inspireret initiativ er udarbejdelsen af et såkaldt koncept for multinationale styrkeformationer bestående af styrker fra både NATO og PfP-lande. Disse og andre initiativer vil indgå i en samlet PfP-pakke, som forhåbentlig ligeledes vil blive vedtaget på topmødets EAPC-del. Det er vigtigt, at PfP-samarbejdet forbliver ambitiøst og relevant både for lande, der har udsigt til egentligt medlemskab af NATO, og for lande, der ønsker en løser tilknytning til alliancen. En PfP-pakke fra topmødet kan bidrage til dette.

NATO's beslutning om at opdatere det strategiske koncept blev truffet på Madrid-topmødet i 1997, og det nuværende koncept er fra 1991. De mange begivenheder efter Berlins murens fald viste allerede i 1991, at de kunstige mure ned igennem Europa kunne brydes ned, men andre konflikter brød ud, og endnu flere ulmede. Borgerkrigen i det daværende Jugoslavien satte Balkanområdet i brand, og Kaukasusområdet blev ramt. Et nyt Europa var på godt og ondt under dannelse.

Den strategi, som NATO lagde frem i november 1991, afspejlede netop denne udvikling. Det væsentligste hovedpunkt i strategien var, at NATO nu ikke længere betragtede et massivt